

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 120 Lei
Pe jumătate 60 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

Vânzare și cumpărare de bucate.

Iarăși un cuvânt despre folosul cooperativelor.

De Ion Popu-Câmpianu.

Aproape toți suntem lucrători de pământ. Avem locul nostru, pe care îl lucrăm cu multă chibzuire, întrebuițând uneltele economice cele mai bune. Dacă Dumnezeu ne ajută și avem liniște și ploaie la vreme, pământul ne și dă roade din belșug. La cules avem nu numai bucatele trebuincioase ci avem și bucate de vânzare. Și e bine aceasta, căci toamna trebuie să plătim darea, trebuie să ne cumpărăm îmbrăcăminte mai calduroasă pentru iarnă și trebuie să ne câștigăm și lemne de foc. Iar banii trebuincioși mai ușor putem să-i facem pe bucate. Bucatele însă le putem vinde numai la oraș, unde este târg de bucate în fiecare săptămână și unde sunt și cumpărători mulți. De aceea, umplem sacii, li punem în car și plecăm la oraș. Dacă orașul e mai departe, plecăm cu o zi mai înainte. Pe Câmpie unde orașele sunt mai depărtate, sătenii cari duc bucate la oraș pierd tot câte două zile cu vinderea bucatelor: într-o zi fac drumul până la oraș și în altă zi vând bucatele și se întorc acasă. Și aceasta e mare pierdere de vreme, mai ales în toiu lucrului. Afară de aceea, pentru bucatele vândute în măsură mai mică, cumpărătorii dau totdeauna prețuri mai scăzute decât pentru bucatele vândute în măsură mare, cu vagoanele.

Noi suntem gospodari mici, nu avem bucate să vindem cu vagoanele. Putem totuși să ne ajutăm în alt chip, să nu pierdem vreme scumpă pe la oraș și să nu păgubim nici la prețul bucatelor. Anume: să ne întovărășim toți gospodarii dintr'un sat și să facem o cooperativă pentru vinderea și cumpărarea bucatelor. Aceasta cooperativă o facem după aceleași reguli, ca și cooperativele de consum sau de unelte economice. Poate să fie chiar în cadrele acestor cooperative. Și e bine așa, căci membrii cooperativei au la îndemână și uneltele trebuincioase pentru curățirea bucatelor. În cazul când în comună avem numai cooperativă pentru vinderea și cumpărarea bucatelor, aceasta cooperativă trebuie să aibă și mașinile trebuincioase pentru curățirea bucatelor: ciur, trier.

Și aceasta din pricina, că bucatele membrilor nu sunt toate pe o formă. Bucatele unuia sunt mai alese, ale altuia sunt mai pline de gozuri. Ca să fie tot bucate alese, trebuie trezute prin ciur, ori prin trier. Cooperativa trebuie să mai aibă și hambare unde să se așeze bucatele.

Când membrii tovarășiei au bucate de vânzare, după ce le-au ales din gozuri, le duc la magazinul cooperativei. Le dau în seamă și primesc o chitanță în care e însemnată cantitatea de bucate ce au dat. Când s'au adunat bucate mai multe — câteva vagoane — cooperativa le vinde cu preț bun, ori le ține în magazie până când prețul bucatelor s'a mai ridicat și numai atunci le vinde. Și neguțătorii plătesc cu mult mai bine bucatele, când pot să le cumpere în cantitate mai mare și alese. Iar după vindere, membrii cooperativei, cari au dat bucate, primesc banii și își plătesc darea, își cumpără celea trebuincioase și poate le rămâne ceva și pentru depunere.

In cazul când vre-unul dintre membrii cooperativei are trebuință grabnică de bani, cooperativa poate să-i deie înainte banii pentru bucate. Acești bani la plățirea făcută după vindere se vor subtrage.

Cooperativa poate se lucreze și în chipul acela, că plătește membrilor bucatele cu un preț anumit, aceste bucate le vinde în cantitate mai mare și cu preț mai ridicat. Iar câștigul este tot al membrilor. Astfel din cooperativa aceasta, membrii au totdeauna câștig și anume: nu pierd vremea pe la oraș zile de arândul, mai ales când au bucate mai multe de vânzare, primesc și preț mai bun și prețul îl primesc deodată pentru toate bucatele.

Se poate întâmpla, că într'un an să fie vremuri rele și să nu se facă bucate, ori satul anume e așezat într'un ținut, unde nu se fac bucate. În astfel de împrejurări avem trebuință de bucate, fie pentru hrană, fie pentru semință. Oamenii singuratici cu greu pot să-și cumpere bucatele trebuincioase, căci sunt scumpe și poate n'au nici bani. Atunci cooperativa le vine în ajutor și cumpără bucate în cantitate mare, pe cari le împărțește membrilor. Bucatele le cumpără din ținuturi de acelea, unde s'au produs bucate din belșug și astfel le primește cu un preț mai scăzut. În cazul când cooperativa nu are bani, centrala cooperativei din București o împrumută cu bani. Și astfel, fie împrejurările cât de grele, prin cooperativa de vânzare și cumpărare a bucatelor, sătenii înțelegători se pot ajuta, fără greutate.

Să ne gândim deci cu tot dinadnăsu la înființarea acestor fel de cooperative!

E chiar vremea.

Un mare foc în București. Luni după prânz s'a aprins Banca de credit român din București. A ars întreg coperișul. Patru pompieri, cari stângeau focul, au fost răniți. Pagubele se urcă la 3 milioane lei. Insuși principele moștenitor Alțea Sa Regală Carol a sosit între cei dintâi la fața locului.

CUM STA LUMEA ȘI ȚARA.

Infrățirea dela București.

Duminecă, în 8 Martie, s'au ținut la București congresele celor două partide naționale cari s'au unit într'un nou partid național.

Congresul partidului național a avut loc într'o sală mare, dar neîncăpătoare pentru marele număr de trimiși ai partidului național. În mijlocul unei mari însuflețiri au rostit cuvântări înflăcărâte dñii Iuliu Maniu, Dr. Demetrescu Brăila și Alexandru Vaida Voevod arătând însemnătatea unirii celor două partide naționale și democratice.

Congresul ascultând cuvântările fruntașilor partidului a votat cu însuflețire unirea celor două partide. Astfel a luat ființă noul partid național.

Congresul partidului naționalist al poporului s'a ținut la casa partidului din strada Brezoianu. Acolo în fața delegaților dl Constantin Argetoianu, vicepreședintele partidului naționalist, a rostit o frumoasă cuvântare arătându-și toată bucuria ce-l stăpânește, că a putut să ducă la bun sfârșit unirea partidului naționalist cu partidul național.

Și la congresul partidului naționalist, după cuvântarea dlui Argetoianu, s'a votat apoi cu mare însuflețire unirea cu partidul național.

Apoi toți delegații au pornit spre casa partidului național ca să se întâlnească toți delegații împreună. O mare mulțime de cetățeni s'a fost adunat în acest timp în fața clubului partidului național sărbătorind pe fruntașii partidului. Au trebuit să vorbească aci dñii Maniu, Alexandru Vaida, Mihai Popovici, C. Argetoianu și Ion Pelivan fiind stăruitor rugați de mulțime.

Noul partid se numește tot: *partidul național*. În scurtă vreme se va chema congresul cel mare al partidului care va hotărî conducerea noului partid, apoi programul și să-și pregătească statutele de organizare.

Lupta dela Reghin.

Intre candidatul național, dl Voicu Nițescu și între candidatul averescan, poetul Goga, lupta pentru scaunul de deputat s'a pornit cu mare inversunare. În ajutorul poetului Goga s'a coborât dela București însuș generalul Averescu cu toți fruntașii partidului său, cu automobile, și cu daruri multe și cu făgădueli pentru alegători îndemnându-i să voteze pentru poetul Goga.

Liberalii nu tăgăduesc că vor sprijini pe candidatul Averescan împotriva celui naționalist. Poporul alegător e pretutindeni în tabăra partidului național și numai pe candidatul său îl vreau să fie alesul Rechinului.

O binefacere cu tâlc.

Ni-s'a adus învinuirea că noi în gazeta noastră luptăm împotriva ovreilor. Se știe că noi suntem gazetă românească, creștinească și populară și astfel trebuie să apărăm neamul, legea și poporul nostru. Și aceasta am și făcut-o de câte ori a fost de lipsă. Când ni-s'a părut că jidovii, ca popor ori ca persoană, sunt dușmanii acestor trei comori ale noastre, i-am sbieuit, așa cum sbieuim pe orice care ni-s'a părut dușman.

Iar ca dovadă că nu suntem dușmanii nimănui, decât a oamenilor de nimica, poate sluji colecția de 6 ani a gazetei noastre precum și faptul, că de câte ori am aflat ceva bun, i-am chiar lăudat pe jidovi. Când anul trecut am citit despre marea fundațiune a jidovului bogătaş Jacques Elias nu numai că am scris despre aceasta dar i-am și lăudat, iară astăzi, când citim despre o nouă fundațiune, făcută de un alt bogătaş jidov, de Anton Gross, tot numai cuvinte de laudă putem să spunem despre el. Dar iată despre ce e vorba:

Anton Gross a lăsat averea sa de 20—30 milioane lei sinagogei (casă de rugăciuni) din București, cu îndatorirea, ca din venitele acestui lăsamânt să se susțină un cămin studentesc, care să poarte numele: „Soții Clara și Anton Gross“. Căminul va fi condus de președintele sinagogii, rectorul universității din București, rabinul (un fel de preot) sinagogii și un înputernicit al ministerului instrucțiunii. În cămin vor fi sălășluiți jumătate studenți jidovi și jumătate creștini ortodocși.

Iată o faptă vrednică de toată lauda și o palmă celor dela Uniunea Evreilor Români, cari la provocarea „Universului“ de a da ceva toată lumea pentru ridicarea unui cămin studentesc la București au răspuns cu un „nu“ hotărât. Împotriva jidovilor ca Jacques Elias și

Anton Gross, cari câștigându-și avere în această țară (în să i împărtaşească din ea și pe românii dela cari au câștigat-o, ori se dovedesc pe ori ce cale patrioți și recunoscători față de neamul românesc, nu putem avea decât cuvinte de laudă. Împotriva celor ce ne ponegresa țara și lucră, atât înăuntru cât și afară de hotară, împotriva noastră, precum și împotriva celor ce mai mult țin la limba ungurească decât la cea românească, însă n-avem decât dispreț și luptă pe moarte și pe viață.

Din lumea largă.

În *Germania* lupta pentru scaunul de președinte al Republicii a început. Candidatul partidului central (al catolicilor) are mulți sorți de izbândă. Lupta va fi o crâncenă încercare între partidele nemțești pentru a câștiga conducerea Germaniei.

În *Iugoslavia* se svonește că guvernul lui Pașici va abdice în scurtă vreme. E vorba însă tot de un guvern Pașici dar în tovarășie cu Radici împotriva căruia a luptat cu înverșunare în alegeri. Se adeverește și în Iugoslavia, că în politică te întovărășești cu oricine numai să rămâi tot la putere. Taman ca la noi, Brătianu și general Averescu.

În *Turcia* revoluția se tot întinde. Se știe, că un fiu al fostului sultan a fost ales sultan al Kurdistanului și s'a pus în fruntea revoluționarilor. Guvernul din Angora a luat întinse măsuri militare cerând să înnăbușe revoluția cu orice mijloace.

În *Bulgaria* zilele trecute bolșevicii au omorât pe deputatul Milev, care era unul dintre cei mai învățați oameni ai Bulgariei. Și omorurile acestea se țin lanț în Bulgaria.

În *Canada* de sud între 6—10 Martie a fost un cutremur de pământ care a ținut patru zile în șir. Cutremurul a făcut mare spaimă între locuitori.

Grăunțe sufletești.

Porunca de a face milostenie.

Ni-se spune la sfântul evangelist Matei la cap 25, vers 31—36, că Domnul la judecata de pe urmă pe cei dreπți îi va așeza dea dreapta, iară pe cei păcătoși dea stânga sa, și le va zice acestor din urmă: „Duceți-vă dela mine blăstămărilor în focul cel de vecl, care e gătit diavolului și ingerilor lui. Că am flămând și nu mi-ați dat de mâncare, în-sătoșat-am și nu mi-ați dat să beau, străin am fost și nu m-ați primit, gol și nu m-ați îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m-ați cercetat. Atunci vor răspunde lui și ei zicând: Doamne, când te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță, și nu am slujit ție? Atunci va răspunde lor zicând: adevăr sic vouă, încât nu ați făcut unuia dintru acești mai mici (săracii), nici mie nu ați făcut. Și vor merge aceștia în munca de vecl iară dreπții în viața de vecl“. Așa este de învederată această poruncă a Domnului, încât nime n-o poate trage la îndoială, de aceea zicea sfântul Ludovic al IX lea, regele Franței: „Săracii trebuie să deschidă ceriurile prin îndelungă răbdare, bogății însă prin faptele îndurării“. Iată cât de minunată e așadar învățătura bisericii „Pe săraci pururea îi aveți cu voi“ — le zice Măntuitorul bogățiilor, vă puteți deci foarte ușor câștiga viața de vecl. Dacă însă nu vă pasă de ei, dacă inima voastră este mai vârtoasă decât piatra, dacă vouă nici prin minte nu vă trece a săvârși barămi una din cele șapte fapte ale îndurării, nu vă mirați că vă pedepsesc săracii înșiși aici pe pământ, ieri-

Foia „UNIRII POPORULUI“.

Femeia năvăasă.

Poveste cu tâlc.

O fi adevărată povestea sau nu, nu pot să știu, că doar eu nu sunt de când e lumea, dar este o vorbă din bătrâni, că: »de unde nu este foc, nu ese fum«. Și apoi mai cred, că dacă nu ar fi fost, nu s'ar nici povesti. Eu am auzit povestea asta când eram de-o șchioapă, două, și fiindcă îmi place și astăzi, am crezut, că e bine să vi-o span și dumneavoastră.

Se zice, că în vremurile de demult, pe când umbia Domnul Hristos cu apostolii prin lume, s'a întâmplat, că Domnul, ostenit fiind de cale, a rămas să se odihnească în apropierea unui sat. A rămas și sfântul Petru cu el, fiind bătrân și slab, iar ceilalți apostoli s'au dus să cumpere bucate. Rămași așa singuri, au început să povestească, despre una, alta, tot lucruri bune și plăcute lui Dumnezeu.

Ceilalți apostoli zăboveau și Petru flămânzise rău. Ba dela o vreme a mai început să și ploaie. Petru își tot întorcea sumanul spre partea de unde bătea vântul mai tare, dar de geaba. Pierzându-și dela o vreme răbdarea, se sculă de jos încet și zise:

— Doamne, poruncește vântului și ploii să stea, că aici ne potopim.

Și Domnul îi răspunse:

— Lasă Petre, ca asta e darul lui Dumnezeu și fiecare picur e un bulgăr de aur.

— Atunci cel puțin, vino să mergem și noi în sat. Vom intra la casa vre-unui om de omenie, să ne mai svântăm...

Petru mai vru să spună, că, e și flămând, dar năvala ploii, care îl isbea în față, îl sili să tacă.

Domnul cunoscându-i gândul, îl privi zîmbind, apoi o luă încet spre sat.

Ajunși aici, Petru a dat să intre la cea dintâi casă.

Bătu la ușă, apoi intrară.

— Bună seara!... și bucuroși de oaspeți?..

— Bucuroși, vai de mine! — răspunse o femeie mărunțică și slăbuță, care se silea cu gătitul cinei între o droaie de copii, — dar uite năcazul...

Am un bărbat rău și arțagos, bătu-l-ar focul și dacă vă nimerește aici, apoi e vai și amar.

Dar haideți și vă încălziți macar o leacă și apoi mergeți cu Dumnezeu, că acuși trebuie să-mi nimerească bărbatul acasă.

Se încălziră, așa.. ca vai de lume, în timp ce Petru se uita cu jind la mămăliguța care forțotea în ceaur. Dela o vreme Domnul îl prinse de mâneca sumanului și îi șopti încet la ureche:

— Hai, să mergem Petre!

Poftiră »noapte bună«, apoi plecară.

Când să iasă pe porțiță în drum, iacă și bărbatul.

Acesta socotindu-i a fi niște oameni săraci, băgă mâna în buzunar, apoi o întinse către

Petru, vrând să-i dea un ban. Petru crezând, că omul are gânduri rele, o tuli.

Ploaia mai contenise, dar Petru era tot în voie rea.

Mergea alături de Domnul, mondrăniind mereu și cugetându-se la ceaurul cu mămăliga.

Domnul se uita din când în când la el și zîmbea. Dela o vreme zise:

— Ce gânduri te muncesc Petre?...

Petru își scutură odată sumanul, apoi răspunse:

— Vai, Doamne, îmi vine și greu cumva să-ți spun, dar omul bătrân e slab și știu, că de aseară nu am mâncat nimic. Vezi, vezi, cât sunt de răi bărbații... Acum noi puteam să ne încălzim, ba să mai și mâncăm ceva, dacă nu era răul ăla de bărbat. Femeia, sărmana,... lucră, asudă și se trudește, iar bărbatul... un trândav, ba încă o mai și bate. Și îmi vine nu știu cum un gând...

— Ce gând, Petre?

— Îmi vine gând, să te rog Doamne, să lași în lume, ca nu bărbatul, ci femeia să fie mai mare!

Domnul clătină de câteva ori din cap, apoi zise:

— Nu știi ce ceri Petre!

Acesta își mai scutură odată sumanul, apoi răspunse rugător:

— Doamne, eu în totdeauna te-am ascultat și ți-am împlinit voia; fă dară și după voia mea, macar odată. Lasă ca macar astăzi să fie femeia mai mare!

(Urmează în nr. viitor).

Știrile Săptămânii.

Pe cotorul buletinelor nu uitați să scrieți și numărul fișei cu care ați primit foaia în anul trecut! Indemnați pe vecini și cunoscuți, să aboneze și dășii „Unirea Poporului”, foaie veche și cinstită, care scrie pe înțelesul poporului.

Părăstas pentru profesorul Aron Deac. Duminecă în 8 Martie s'a făcut în catedrala din Blaj un părăstas pentru odihna sufletului profesorului Aron Deac. Au slujit directorii și profesorii școlilor din Blaj.

Sărbătoarea ochilor. Mare sărbătoare au avut zilele acestea vecinii noștri cehoslovaci. Prezidentul republicii cehoslovace dl Massaryk a împlinit adevărat 75 de ani de viață, cu care prilej nu numai ei, ci toți prietenii cehoslovacilor, în frunte cu românii, au aranjat mari serbări. La noi în București sărbătorirea s'a făcut la Ateneu, unde a vorbit profesorul Gusti despre dl Massaryk ca om de știință, ministrul Anghelescu în numele guvernului, poetul Goga în numele societății scriitorilor români, profesorul N. Dașcovici în numele gazetarilor, și alții.

Dl Massaryk s'a născut la anul 1859 din părinți foarte săraci, tatăl său a fost vizitiu (cocis) la curtea împărătească din Hodonin (Moravia). Băiatul, din pricina sărăciei, a fost nevoit să-și întrerupă școala și să intre ucenic la un fierar. Mai târziu s'a adus din nou la școală și a fost învățator și cantor la biserica din sat, unde trăgea clopotele și cânta la înmormântări. Din creșterii adunați și-a putut putut continua școala și a terminat liceul la Viena și apoi s'a înscris la universitate. Mai târziu a început să scrie foarte mult, așa că a ajuns unul dintre cei mai mari oameni ai cehoslovacilor. După războiu a fost ales președinte al republicii cehoslovace acest fecior de vizitiu al împăratului Austriei.

Au venit să răstoarne trenul-Simplon. Cantonierul dintre stațiile Cârcea și Pielești de lângă Craiova, pe când inspecta în seara de 2 Martie calea ferată, înainte de a trece trenul-Simplon, expresul care vine de la Paris la București, a văzut doi jandarmi cari spuneau că sunt puși să patruleze linia. Bănuind că are de lucru cu ceva făcători de rele, fiindcă el nu știa nimic despre această patrulare, s'a dus la canton și s'a întors cu mai mulți inși ca să poată pune mâna pe ei. Când colo ei se făcură camfor, în schimb pe șine erau așezate grămezi de pietre iar în câteva locuri cuiele, cari țin șinele, scoase. Cantonierul a oprit trenul și astfel a încunjurat o mare primejdie. S'au luat toate măsurile ca jandarmii cei falși să fie prinși.

Un împărat de 157 ani. Împăratul Persiei Hazun Al Abdul Hamid îmbolnăvinduse, a fost dus mai daunăzi într'un spital din Anglia. El este în vârstă de 157 ani și a lăsat în Teheran, capitala Persiei 14 neveste și 25 copii.

† **Eugen Nicola.** Unul dintre meseriașii de frunte ai Blajului, fabricantul de mașini **Eugen Nicola**, a murit în ziua de 5 Martie, în al 48-lea an al vieții și al 23-lea al căsătoriei.

Fecior de preot sărac a învățat meserie, unde a făcut ispravă bună, ridicându-se din nimica la o avere frumoasă. A fost membru al Camerei de comerț din Cluj, membru al „Societății meseriașilor din Blaj și membru pe viață al „Asociațiunii”. Om foarte harnic și cu trecere. A fost unul dintre întemeietorii fabricii de cărămizi „Vulcanul”, care fuzionând eu banca „Patria” a fost ales membru în consiliul de administrație al bancii.

Inmormântarea i-s'a făcut Sâmbătă în 7 Martie. A vorbit Păr. protopop Aurel C. Domșa

alaltăieri prin socialism, astăzi prin bolșevism, iară nu dincolo, în lumea cealaltă.

Dar chiar și voi cei cu stare mai bună puteți face milostenie. Au nu cunoașteți pilda văduvei din biserică și a văduvei din Sarepta Sidonului? De altfel voi totdeauna ați fost și sunteți mai buni la inimă decât bocolanii.

Cei ce nu ajută pe cei săraci, nu vor afla milostivire înaintea Tatălui din ceruri „că judecata fără de milă este celui ce nu face milă”, zice sfântul apostol Iacob (2, 13). Bogatul cel ce se îmbrăca în porfiră și vison a ajuns în iad. Sfântul Ioan Gurădeaur zice, că bogatul cel învățat la inimă asemenea este furului, pentru că ascunde în cămarile sale bogății pe cari le-a furat dela atții. Cum cred deci bogății cei nemilostivi, că pot să se mântuiască?

Pentru că să se facă dreptate pe pământ bogății și fericiții lumii acestea sunt datorii să săvârșească faptele îndurării, cari sunt de două feluri, după cum de două feluri sunt și lipsurile oamenilor pe pământ, adevărat trușești și sufletești. **Faptele trușești ale îndurării** sunt: 1., a nutri pe cei flămânzi, 2., a adăpa pe cei setoși, 3., a îmbrăca pe cei goi, 4., a primi pe cei străini, 5., a ajuta pe cei prinși, 6., a cerceta pe cei bolnavi și 7., a îngropa pe cei morți. Iară **faptele sufletești ale îndurării** sunt: 1., a îndrepta pe cei păcătoși, 2., a învăța pe cei neștiutori, 3., a sfătui pe cei nehotărâți, 4., a mângâia pe cei întristați, 5., a suferi cu răbdare nedreptățile, 6., a ierta bucuros celor ce ne vatămă și 7., a ne ruga pentru cei vii și pentru cei morți.

Aceste fapte să nu le facem însă pentru că fim lăudați, nici pentru că să fim răsplătiți, ci din dragoste față de Dumnezeu; nici să nu întârziem prea mult cu ele, nici să nu le facem ca față acră, nici să nu le dăm astfel de lucruri cari n-au nici un preț ori sunt chiar rele și stricăcioase.

Domnul nostru Isus Hristos spune apriat: „Din cele ce aveți de prisos dați milostente” (Luca 11, 41), iară sfinții Părinți sunt de părerea că e destul, dacă dăm 2 la sută a câștigului nostru curat săracilor. Ce bine ar fi dacă ar face barămi atâta bogății noștri, dar nici aceasta nu o fac.

Trebuie apoi să fim cu mare băgare de seamă la darea milosteniei. Și anume să nu dăm dintr'a altuia, nici să nu dăm lucru furat. Celce are datorii mai mari decât averea, nu este silit să facă milostenie, ci să-și plătească întâi datoria. Nici nu suntem obligați să dăm milostenie unui leneș recunoscut de toată lumea ori unui bețiv. „Milostivul să fie asemenea limanului, precum acesta îi primește pe toți naufragiații (cari au scăpat din nenorocirea unui vapor scufundat) deopotrivă, tot asemenea să nu intri la judecată cu naufragiații sărăciei, nici să nu le ceri socoteală, ci să-i mântuești din nefericire”, zice sfântul Augustin. Să facem apoi milostenie întâi cu cei mai de aproape ai noștri, după cum zice sfântul apostol Pavel către Galateni: „Deci dară până când avem să facem lucru bun către toți: iară mai vărtos către cei de o credință” (6, 10).

Părintele Iuliu.

din partea bisericii, dl Nicolae Mârza în numele Societății meseriașilor, d. director Augustin Caliani în numele băncii „Patria”, și profesorul Ștefan Pop în numele partidului național român.

Facă-i Dumnezeu parte cu dreptii!

Cărți nouă.

Au ieșit dela tipar următoarele cărți cari sunt potrivite pentru cetitorii din popor:

E primejdărită cultura. Felurite articole de îndemnuri bune, scrise de *Ilie Marin* și de *Moșul*.

Menuna, feerie în trei tablouri, în versuri de *Ioan Borgia*. Piesă de teatru foarte bună pentru a fi jucată prin sate de flăcăi și fete. — Prețul 10 lei.

„**O bucată de pâine din Bănat**” și alte schițe originale de *Horia Petra Petrescu*. Prețul 5 lei.

Țoate trei cărțile de mai sus s'au tipărit în Biblioteca „Asociațiunii” și se pot cere dela adresa: „Asociațiunea” Sibiu, Strada Șaguna 6.

Din Lugoj primim:

Avierea lui Hristos piesă de teatru în versuri pentru copii, de *Demetriu Boșca*. Prețul 6 lei.

Se poate căpăta dela Părintele Ioan Baciu, Lugoj, Str. Bisericii nr. 4.

Sădirea pomilor.

E știut, că pomii cei mai trainici nu-i căpătăm din sălbăticiii aduși din păduri, ci din cei crescuți în școală.

Întăiu se samănă sâmburii în toamnă, în un strat, unde se cultivă prin plivit, săpat, udare și rărit 1—2 ani.

De aici se scot și sădesc în școala de pomi, în rânduri, la distanță de 1 m., iar ei între ei în rând, la distanță de 50 cm.

În anul următor dela sădirea lor în școala de pomi, se *nobilitează* cu *muguri* (oculează) începând din luna Iulie și până în Octombrie. Ce nu s'a prins prin oculare, în anul următor se *altoesc* cu *mlădițe*.

În anul următor după prinderea pomului nobilitat și în alți 3—4, pomii din școală se cultivă în scopul de a-le îngroșa trunchiul și întări rădăcinile, ceea ce se întâmplă, prin ciontarea și înlăturarea ramilor laterali, ieșiți din trunchiu.

În anul al 4 ori 5-lea se cioantă trunchiul mai pe urmă, și din mugurii 4—5 mai deasupra ne vom forma coroana.

Prin cultivarea pomilor în chipul arătat, ne-am crescut pomul în anul al 4—5-lea în așa măsură, că se poate *sădi* la locul de *săstăm*, căci trunchiul lui va avea un diametru de grosime de 4 cm., gosimea cea mai potrivită, pentru cei mai mulți pomi la sădire.

Sădirea pomilor se poate face și *toamna*, dar e mai bine *primăvara*, până ce nu au început a da.

Scoaterea din școală a pomilor de sădit, se face, îndată ce s'a desghețat pământul și se poate lucra în grădină.

La scoaterea lor din școală, să grijim, să nu li-se sgărie și vatăme rădăcinile.

Până la sădirea lor, *la locul de săstăm*, care se face mai târziu, când și pământul s'a încălzit puțin, ei se țin la un loc umbrat, și cu rădăcinile acoperite cu pământ.

Gropile pentru sădirea pomilor se fac de regulă de toamna, ca pământul scos din ele peste iarnă se degere. Nu e rău nici primăvara, dar ele să se facă cel puțin cu 1—2 săptămâni înainte de sădire.

La sădirea pomilor, foarte adeseori se face greșala, că groapa se face numai așa de mare și strâmtă, încât abia încheie rădăcinile.

Preoșime!

Nou Apărut!

Predici la morți

de I. MARGA, protopop

1 expl. 45 lei, plus 5 lei porto.

Se află la Librăria Anca. Cluj.

(7) 17—20

Rădăcinile pomului sădit la așa loc mașter, nu se pot desvolta și întări, iar el numai va tânji până la o vreme și apoi se va usca și peri.

Groapa trebuie făcută cu mult mai mare și mai adâncă, decât e lipsă pentru cuprinderea rădăcinilor. Ea trebuie să fie adâncă de cel puțin 80 cm. și largă de 100—130 cm., în diametru.

La săparea gropii, pământul cel bun de deasupra, (un rând de hârleț) se pune de o parte, iar cel dela fund, cel mort, de altă parte a gropii.

Înainte de sădire, cu 1—2 săptămâni, groapa se umple până la jumătate cu pământ de cel bun, amestecat cu compost, ori gunoii de vite, bine putred.

O parte din pământul cel bun, de deasupra, dela săparea gropii, îl reținem, ca să acoperim cu el rădăcinile pomului, la sădire. Când pomii li aducem din loc mai depărtat, decumva muschii sau paele, în cari au fost pachetate rădăcinile sau uscat, e bine ca pomii să-i ținem cu rădăcinile în apă, mai bine în o cirială de balegă, timp de 24 ore.

Înainte de sădire, rădăcinile cele vătămate, sau prea lungi, le ciontăm să rămână lungi numai de 15—20 cm., așa ca fața ciontăturii, să se așeze pe pământ, iar mustețele cele subțiri, dacă-s întregi le lăsăm neatînse.

Cu aceasta ocaziune, ramii coroanei încă se ciontă, sau scurtează, cam $\frac{1}{3}$ parte, la meri peri, la nuci, cireși, vișini, pruni ș. a. nu.

Cu ocaziunea sădirii, la distanță de 15—20 cm., dela mijlocul gropii în partea de câtră meazănoapte- apus, implântăm un par, arac, țapăn, iar din pământul din groapă facem un mușoroi, ca cel de sobol sau cârtiță, al cărui vârf să cadă chiar în mijlocul fundului gropii.

Pe vârful mușuroiului așezăm pomul, iar rădăcinile le respirăm pe coastele sau laturile lui, și le acoperim cu pământ de cel bun, rezervat spre scopul acesta, și-l apăsăm bine cu mâna... Pământul rămas, mărunțit, îl aruncăm tot la mijlocul gropii, de unde se rostogolește câtră pereții ei, încâtrău sunt îndreptate și rădăcinile pomului.

În timpul lucrărilor acestora, scuturăm, ridicându-l în sus, și apăsându-l în jos, pomul, ca pământul nu numai să străbată și vâre printre rădăcini, ci ca cu atât mai bine să se așeze pe acelea.

Când rădăcinile sunt pe deplin și bine acoperite cu pământ, calcăm pământul bine, cu picioarele, de jur-împrejur, pe vârful acelor.

După aceasta, umplem groapa cu pământul ce ne-a mai rămas, și-l calcăm sau apăsăm bine cu picioarele, și deasupra gropii, pe margini, îi facem jur-împrejur, un blid, o farfurie, în care, atâta apă turnăm, până ce stă în el baltă, fără a se mai sbea în pământ.

Toamna, pomii niciodată nu se udă la sădire.

După săvârșirea lucrurilor acestora, pomul se leagă cu nuele de salcă ori răchită de par sau arac în 1—3 locuri. Legăturile se fac în forma numărului 8, dar răsturnat, (∞) care pe par să stea puțin mai sus, ca pe trunchiul pomului.

Fieștecare pomicultor să-și însemne bine, că pomul numai așa de adânc să se bage în pământ la sădire, cât a fost în școală. Dacă-l băgăm mai puțin cât a fost în școală, se prinde rău și anevoe, dacă-l băgăm mai adânc, rămâne sterp.

Nic. Pop.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

Poșta gazetei.

Par. A. Rusu, Țagul mare. — Călduroase mulțumiri și felicitări pentru frumosul rezultat! Dacă toți frații ar face măcar jumătate cât ați făcut Sfinția voastră, ar merge treaba foarte bine! Să nădăjduim.

Ioan Miclea, Icoldul mare. Am primit Lei 64.

Petru Ocoșin, Lechința de Mureș. Am primit Lei 220.

Primăria comunală, Pânade.

Nr. 120/1925 not. cerc.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 4 April 1925 ora 3 p. m. se va ținea licitație publică la primăria comunei Pânade pentru edificarea unui pod de beton armat în intravilanul comunei în lățime de 3 m. 20 și în lungime de 7-70 metri.

Licitația se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilității publice.

Supra oferte nu se primesc.

Ofertele vor fi însoțite de garanță de 10% în numerar sau în hârtii de valoare.

Ofertele se vor înainta la primăria comunei Pânade în plicuri închise și sigilate în 5 colțuri, purtând pe dosul lor mențiunea: Oferta pentru edificarea unui pod de beton armat în comuna Pânade.

Ofertele se vor prezenta comisiei în ziua de licitație personal de ofertanți dela ora 3—4 p. m.

Adjudecarea se va face la ora 4 și $\frac{1}{2}$ p. m.

Informațiunile și condițiunile de licitație se pot lua în toate zilele de lucru la primăria comunală dela ora 8—12 a. m. și la ora 3—5 p. m.

Pânade la 1 Martie 1925.

A. Keresztes
notar cerc.

(26) 1-1

T. Brad
primar.

Se caută

1 calță pentru rotărie.
Aplicație imediată. Adresa
KULIBACS PAUL — Blaj.
Strada Călărași.

(37) 1-1

Se caută

(28) 1-1

2 băeți

harniei, din familie bună, — mai preferiți sunt eei eu clase de liceu, la prăvălia

S. NYERGES—Blaj.

(12) 3-4

Altoi de vie

cei mai buni și din celea mai alese soiuri, se găsesc în toată vremea la

Curtea mitropolitană din Blaj.

Nimenia să nu-și facă vie până nu vede pipinierele Curții mitropolitane din Blaj!

Tipografia Seminarului teologic grec-catolic Blaj.

De vândut

(19) 2-4

O casă

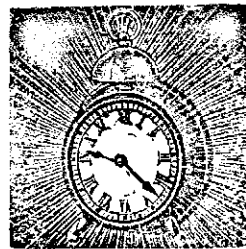
în strada gării Nr. 188. Prețul se poate afla la proprietarul.

De vânzare o mașină de trier rat 1720, motor de 6 cai cu benzin, în stare bună, la Vasiliu Barna, Blaj, str. Samoilă Vulcan Nr. 165. Informații în scris nu se dau.

(25) 2-3

M. FRIEDMANN

ceasornicar și juvaer în Blaj
Strada Timotei Cipariu.

Se găsesc tot felul de oroloage atât de busunar cât și de părete. Face și reparațiuni de orice fel. Prețuri reduse.

Cumpăr aurituri și argintării.

16. 3-7

Mare ieftinătate la Blaj

la magazinul

ȘTEFAN NYERGES

se vând cu prețuri ocazionale stoffe de iarnă, flanele, barcheturi, tricotaje, sifoane, borangicuri pentru costume naționale, sîrmă, arniciuri, bumbăcărie ș. a.

La secția cu coloniale:

aflați renumitul ciai englezesc, romuri veritabile, pesmeți, bomboane, ciocolată, și cele mai bune cafele, orezuri, fărină. —

Nu scăpați ocazia!

(3) 23-52

— Serviciu prompt! —

Cereți pretutindeni renumitul CEAI ENGLEZESC

Horniman

Reprezentantului general și depositar: Societatea anonimă

„Otto și Alfred Herzog”

4. 11-15 București Calea Văcărești 4.